

Sygn. akt VIII U 1012/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Grażyna Łazowska
Protokolant	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2021r. w Gliwicach

sprawy W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołań W. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.

z dnia 4 maja 2020r. **nr** (...)

z dnia 16 lipca 2020 r. **nr** (...)

oddala odwołania.

(-) Sędzia Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 1012/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 4 maja 2020r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. odmówił ubezpieczonemu W. K. prawa do emerytury pomostowej na podstawie art.4 ustawy z 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych, ponieważ po 31 grudnia 2008r. ubezpieczony nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust.1 i 3 teź ustawy. Organ rentowy wskazał, że do pracy w warunkach szczególnych nie uwzględnił następujących okresów zatrudnienia: od 10 lutego 2014r. do 31 marca 2017r. w PHU (...) Sp. z o.o. i od 1 kwietnia 2017r. do 23 września 2017r. w (...), ponieważ ubezpieczony nie został zgłoszony w ZUS jako pracownik zatrudniony w warunkach szczególnych.

Decyzją z 16 lipca 2020r. organ rentowy ponownie odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej z przyczyn wskazanych w decyzji z 4 maja 2020r. wskazując, że do pracy w warunkach szczególnych nie uwzględnił również okresu od 11 kwietnia 2018r. do 5 czerwca 2018r. w (...) Sp. z o.o.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji domagał się jej zmiany przez przyznanie prawa do emerytury pomostowej, po uprzednim zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych okresów zakwestionowanych przez organ rentowy kiedy to pracował bezpośrednio przy spawaniu lukowym lub cięciu termicznym w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze z utrudnioną wentylacją. Wniósł także o zasądzenie od organu rentowego kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zawarte w decyzji skarżonej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczony W. K. 21 października 2019r. ukończył 60 lat życia. Legitymuje się co najmniej 25 - letnim okresem składkowym i nieskładkowym, w tym co najmniej 15 – letnim okresem pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art.32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (18 lat, 8 miesięcy i 13 dni). Z dniem 25 maja 2019r. rozwiązał stosunek pracy z (...) Sp. z o.o. Sp. Komandytową w G..

Ubezpieczony od 10 lutego 2014r. do 31 marca 2017r. był zatrudniony w PHU (...) Sp. z o.o. W świadectwie pracy z 31 marca 2017r. podano, że ubezpieczony pracował jako pracownik gospodarczy, spawacz.

Ubezpieczony korzystał w tym czasie z urlopu bezpłatnego: od 18 do 30 czerwca 2014r., od 1 do 9 stycznia 2015r., od 1 do 13 kwietnia 2015r., od 15 do 26 czerwca 2015r., od 14 do 31 grudnia 2015r., od 4 do 29 stycznia 2016r., od 1 do 31lipca 2016r., od 17 do 18 grudnia 2016r. i przebywał na zwolnieniu lekarskim: od 23 lutego 2015r. do 9 marca 2015r., od 8 do 12 czerwca 2015r., od 10 do 21 sierpnia 2015r., od 31 października 2016r. do 16 grudnia 2016r.

Ubezpieczony w tym czasie został oddelegowany do pracy na terenie Niemiec: (...)&Co K. T. (...) K.-H..

Ubezpieczony od 1 kwietnia 2017r. do 23 września 2017r. był zatrudniony w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. W świadectwie pracy z 25 września 2017r. pracodawca podał, że ubezpieczony zajmował stanowiska przepalacza złomu i pracownika gospodarczo – administracyjnego i korzystał z urlopu bezpłatnego: od 26 do 30 kwietnia 2017r., od 1 do 31 lipca 2017r., od 1 do 31 sierpnia 2017r.

Ubezpieczony w tym czasie został oddelegowany do pracy na terenie Niemiec: (...)&Co K. T. (...) K.-H..

W firmach (...) ubezpieczony zajmował się przepalaniem złomu na terenie Niemiec. W ciągu miesiąca częściowo pracował w Niemczech, a potem przebywał w Polsce i faktycznie nie wykonywał żadnej pracy. Ubezpieczony w tym czasie korzystał ze zwolnień lekarskich oraz urlopów bezpłatnych. Pracował pod wolno stojącą wiatą, która miała trzy ściany i dach. Część otwarta wychodziła na drogę, którą przejeżdżały samochody i przechodzili piesi. Ubezpieczony przysłał miejsce pracy blachami i kontenerami – chodzi o część wiaty bez ściany – po to, żeby iskry nie wydobywały się na zewnątrz. Pomieszczenie miało około 5 metrów wysokości i było o powierzchni około kilkunastu metrów kwadratowych. Ubezpieczony przy pomocy palnika gazowego przecinał elementy metalowe. Czasami były tam różne elementy gumowe lub plastikowe lub inne materiały sztuczne, które przy przepalaniu wydzielały duże zadymienie. Ubezpieczony zajmował się głównie urządzeniami chłodniczymi takimi jak np. sklepowe lody chłodnicze oraz chłodnice samochodowe. Musiał przepalić taki element, a potem zrobić segregację na miedź, metale nierdzewne i aluminium. Były tam pojemniki na poszczególne metale, kable, elementy plastikowe. W czasie dnia przez około 7 godzin przepalał, a potem przez 3 godziny segregował. Przepalał używając palnika na propan-butan. Zwykle pracował sam.

Ubezpieczony od 11 kwietnia 2018r. do 5 czerwca 2018r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Sp. z o.o. jako przepalacz złomu, w tym od 7 maja 2018r. do 5 czerwca 2018r. przebywał na zwolnieniu lekarskim.

Ubezpieczony został oddelegowany do pracy w T. (...) O. S.6, D- (...) K. oraz (...) Ä. S. 2, D- (...) Halle.

W firmie (...) ubezpieczony przepracował faktycznie tylko 2 tygodnie i zajmował się przepalaniem złomu. Prace tę wykonywał na placu na zewnątrz budynku.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego, zeznań świadków A. B., P. M., M. K. oraz zeznań ubezpieczonego (protokół elektroniczny z rozprawy z 31 marca 2021r. czas 00:04:55 – 01:25:22).

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka M. K. – syna ubezpieczonego, biorąc pod uwagę sposób w jaki świadek ten opisywał pracę wykonywaną przez ubezpieczonego. Początkowo bowiem świadek twierdził, że ubezpieczony praktycznie całe dwa lata przebywał w Niemczech i cały czas codziennie pracował jako przepalacz złomu, po czym wskazywał, że ubezpieczony korzystał z urlopów bezpłatnych i zwolnień lekarskich i przebywał w tym czasie na terenie Polski. Zdaniem Sądu trudno nie dać wiary zeznaniom świadka A. B. pracownika agencji pracy, które korelowały z treścią zgromadzonej w sprawie dokumentacji, że ubezpieczony tylko przez pewną część miesiąca pracował na terenie Niemiec, a następnie przebywał w Polsce (nawet gdyby – jak twierdzi ubezpieczony – nie wykonywał w Polsce pracy pracownika gospodarczego).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego W. K. nie zasługuje na uwzględnienie.

Ubezpieczony domagał się przyznania prawa do świadczenia na podstawie ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (tj. Dz.U. z 2015r., poz. 965 ze zm.)

Zgodnie z art. 4 tejże ustawy, prawo do emerytury pomostowej przysługuje pracownikowi, który spełnia **łącznie** następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) **przed dniem 1 stycznia 1999r.** wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) **po dniu 31 grudnia 2008r.** wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Należy podkreślić, że przepisy prawa ubezpieczeń społecznych mają charakter norm bezwzględnie obowiązujących. Instytucja wcześniejszej emerytury podlega ścisłej wykładni. Przesłanki nabycia prawa do emerytury na podstawie przepisów o emeryturach pomostowych muszą być spełnione łącznie, co oznacza, że brak choćby jednego z tych warunków powoduje niemożność nabycia uprawnień emerytalnych – wyroki Sądów Apelacyjnych: w B. z dnia 11 września 2012r., w sprawie III AUa 440/12, opublikowany w LEX Nr 1220435 oraz we W. z dnia 26 kwietnia 2012r., w sprawie III AUa 252/12, opublikowany w LEX Nr 1164689.

Z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych wynika, że jednym z warunków do przyznania emerytury pomostowej jest wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze przed dniem 1 stycznia 1999r. jak i po dniu 31 grudnia 2008r. Przed dniem 1 stycznia 1999r. może to być zarówno praca wymieniona w nowych wykazach prac (prace w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych), jak i prace wymienione w załącznikach A lub B do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.). Natomiast po dniu 31 grudnia 2008r. muszą to być prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, wymienione wyłącznie w nowych wykazach (praca w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych).

Ubezpieczony ukończył wiek 60 lat, legitymuje się 25 - letnim okresem składkowym i nieskładkowym, 15 - letnim okresem pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w tym okresem takiej pracy przypadającym przed 1 stycznia 1999r. oraz 25 maja 2019r. rozwiązał stosunek pracy. Są to okoliczności niesporne pomiędzy stronami.

Kwestia sporna sprowadzała się do ustalenia czy ubezpieczony po 31 grudnia 2008r. legitymuje się okresem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Ubezpieczony domagał się zaliczenia jako takiej pracy okresów zatrudnienia w firmach (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, PHU (...) Sp. z o.o. oraz T.. Ubezpieczony podnosił, że wykonywał wówczas pracę wymienioną w pkt 28 Załącznika Nr 1 do ustawy pomostowej: „prace bezpośrednio przy spawaniu łukowym lub cięciu termicznym w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze, z utrudnioną wentylacją (podwójne dna statków, zbiorniki, rury itp.) ”,

W ocenie Sądu wyniki przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego nie pozwalają na zaliczenie w/w prac jako prac w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie pozwala na zaliczenie spornych okresów do pracy w warunkach szczególnych z powołanego pkt 28 Załącznika Nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych. Jeśli chodzi o zatrudnienie w firmie (...)

to nie sposób uznać, że ubezpieczony wykonywał pracę w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze, z utrudnioną wentylacją. Ustawodawca przykładowo wskazał na takie pomieszczenia jak podwójne dna statków, zbiorniki, rury itp. Tymczasem ubezpieczony wykonywał pracę na zewnątrz budynku, pod dosyć dużą wiatą, na dodatek z jedną wolną ścianą. Nawet, gdy ubezpieczony prowizorycznie ścianę tę zakrywał, to w żaden sposób nie można wiaty takiej uznać za bardzo małe pomieszczenia z utrudnioną wentylacją w rozumieniu powołanego przepisu. Niezależnie od tego trudno uznać, że ubezpieczony pracę taką wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a więc codziennie i pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym pracownika, co jest warunkiem koniecznym dla zaliczenia danego okresu zatrudnienia do pracy w warunkach szczególnych, gdy jak już wskazano wcześniej, przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony tylko przez pewną część miesiąca pracował jako przepalacz złomu a w pozostałym czasie przebywał w Polsce i nie wykonywał pracy.

Niewątpliwie brak jest podstaw do zaliczenia do pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia w firmie (...) jako przepalacz złomu, gdy ubezpieczony wykonywał pracę na placu na zewnątrz budynku. Nadto faktycznie pracował tam zaledwie przez dwa tygodnie, gdy w ocenie Sądu, aby dane zatrudnienie można było zaliczyć do pracy w warunkach szczególnych praca powinna być świadczona co najmniej przez miesiąc. W takiej bowiem sytuacji można przyjąć, że praca jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Reasumując, brak jest podstaw do zaliczenia pracy wykonywanej przez ubezpieczonego w okresach spornych do pracy wymienionej w pkt 28 Załącznika nr 1

do ustawy o emeryturach pomostowych, jak również do jakiegokolwiek innej w pracy wymienionej w Załącznikach nr 1 i 2 do tejże ustawy. A skoro tak to ubezpieczony nie spełnia jednej z koniecznych przesłanek prawa do emerytury pomostowej w postaci legitymowania się okresem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych po 31 grudnia 2008r. Zatem słusznie organ rentowy stwierdził, że emerytura pomostowa ubezpieczonemu nie przysługuje.

Reasumując, Sąd uznał, że skarżone decyzje odpowiadają prawu i w konsekwencji na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołania ubezpieczonego oddalił jako bezzasadne.

(-) Sędzia Grażyna Łazowska